

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA/KANTON
ŽUPANIJSKI SUD MOSTAR
KANTONALNI SUD MOSTAR
Broj: 07 0 U 017356 20 U
Mostar, 14.10.2022.godine

Županijski/Kantonalni sud Mostar, i to sudac Darko Zovko, sa zapisničarom Marija Mišura, u upravnom sporu tužitelja H.Š. iz M.,, koga zastupa punomoćnik Č.M., odvjetnik iz M., protiv rješenja broj: FZ3/2/2-35-1-258-3/19 od 26.12.2019. godine tuženog Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari ostvarivanja prava na prijevremenu povoljniju starosnu mirovinu, dana 14.10.2022.godine donio je

P R E S U D U

Tužba tužitelja Š.H. odbija se kao neosnovana

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu, odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv privremenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe u Mostaru, matični broj: 1193675144 od 28.01.2019.godine, a kojim rješenjem je tužitelju kapetanu Poručniku Vojske BiH određen novi iznos prijevremene povoljnije starosne mirovine u iznosu od 435,0150 KM mjesečno počev od 1.8.2013.godine.

Protiv navedenog rješenja tuženog organa tužitelj je kod ovog Suda tužbom pokrenuo upravni spor zbog bitnih povreda pravila ZUP-a, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Prema navodima tužbe osporeno rješenje tuženog je nezakonito. U tužbi se navodi da je člankom 6. st. 1. i 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju određen način utvrđivanja visine mirovine i to tako da se utvrđena osnovica od 414,30 KM množi sa pripadajućim koeficijentom pri čemu se koeficijent određuje prema osobnom ili formacijskom činu, ovisno o tome što je za korisnika povoljnije, uz uvjet da je dužnosti na formacijskom mjestu obavljao najmanje godinu dana. Dalje se navodi da iz uvjerenja Federalnog ministarstva branitelja i invalida Domovinskog rata proizlazi da je tužitelj u periodu od 03.05.1994 godine do 16.08.1995 godine obavljao dužnosti PK za obavještajne poslove SB Drežnica i 4.b.b, 49 IHbbr, za kojeg je određen formacijski čin "Kapetan" koji odgovara koeficijentu 1,8, ali da upravna tijela nisu odredila koeficijent na prednji način nego prema osobnom činu "Poručnik" za koji je odgovarajući koeficijent manji od koeficijenta koji odgovara formacijskom činu uz obrazloženje da tužitelj dužnosti sa utvrđenim formacijskim činom nije obavljao neposrdno pred umirovljenje. Na kraju tužitelj ističe da odredba čl. 6. st. 2. Zakona određuje vrijeme kada se uspoređuje iznos između osobnog ustrojbenog čina

u cilju određivanja povoljnijeg koeficijenta, te da to ne znači da su se poslovi formacijskog mjesta morali obavljati najmanje 12 mjeseci neposredno pred prestanak vojne službe zbog umirovljenja, pa su upravna tijela sukladno navedenoj odredbi zakona morala usporediti odnos između osobnog čina i formacijskog čina koji je obavljen najmanje 12 mjeseci i visinu mirovine odnosno pripadajući koeficijent odrediti prema povoljnijem činu.

Tuženi je u odgovoru na tužbu dostavio kompletan spis predmeta, ostao kod rješenja u cijelosti i predložio da se tužba odbije kao neosnovana.

Sud je na prijedlog tužitelja iz tužbe sukladno odredbi članka 28. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima zakazao javnu raspravu za dan 12.10.2022. godine, na koju je pristupio punomoćnik tužitelja, dok nije pristupio uredno pozvani punomoćnik tuženog, a svoj izostanak nije opravdao. Punomoćnik tužitelja je predložio da se udovolji tužbi, uz naknadu troškova postupka, te je u spis uložio Uvjerenje odsjeka za pitanje evidencija iz oblasti vojne obaveze Mostar broj 1193675144 od 24.12.2014. godine, te sudsku praksu u vidu tri presude ovog suda u kojim je rješavano u sličnim upravnim stvarima.

Ispitujući zakonitost osporenog upravnog akta, u granicama zahtjeva iz tužbe i u vezi s razlozima tužbe, Sud je u smislu odredbi članka 34. Zakona o upravnim sporovima („Sl.novine FBiH“ 9/05), odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz dokaza u spisu predmeta proizlazi da je rješenjem prvostupanjskog organa od 28.1.2019. godine tužitelju, poručniku Vojske Federacije BiH određen novi iznos prijevremene povoljnije starosne mirovine u iznosu od 435,0150 KM mjesečno počev od 1.8.2013.godine. Mirovina iz prethodnog stavka predstavlja zakonski iznos mirovine-isplatti koeficijent 1. Sredstva za isplatu mirovine po ovom rješenju financirat će se u omjeru 50 % iz sredstava FZ MIO/PIO, a 50 % iz Proračuna FBiH. Iznos mirovine usklađen na dan 01.01.2018. godine, odnosno na dan donošenja rješenja iznosui 442,4102 KM, te će se isplaćivati od 01.08.2013. godine. Protiv navedenog rješenja tužitelj je izjavio žalbu koju je tuženi organ osporenim rješenjem odbio.

U obrazloženju osporenog rješenja tuženi je naveo da je prvostupanjski organ postupajući po službenoj dužnosti u skladu sa člankom 3. Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata rješenjem odredio novi iznos prijevremene starosne mirovine, te da je prvostupanjskim rješenjem mirovina određena množenjem iznosa jedinstvene osnovice od 414,30 KM sa pripadajućim koeficijentom 1,50 za osobni čin Poručnik, te je tako određen iznos mirovine umanjen za 30% po osnovu nedostajućeg staža do punog mirovinskog staža od 40 godina. Nadalje je u obrazloženju navedeno da je bez uticaja činjenica koja proizlazi iz uvjerenja od 24.12.2014.godine da je imenovani u periodu 03.5.1994. do 16.8.1995. godine obavljao poslove formacijskog čina kapetan, iz razloga što te poslove nije obavljao u momentu prestanka profesionalne vojne službe 30.11.2004. godine.

Tužba tužitelja H. Š. nije osnovana.

Rješenjem bivšeg Federalnog ministarstva obrane od 30.11.2004. godine, tužitelju - sa činom „Narednik I klase“ vojske F BiH, prestala je profesionalna služba zaključno sa danom 30.11.2004. godine radi ostvarivanja prava na starosnu mirovinu za vojne osiguranike Vojske Federacije Bosne i Hercegovine, pa mu je po Uredbi o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske F BiH (Sl. novine F BiH br. 18/04 – 47/04) priznato pravo na starosnu mirovinu počevši od 01.12.2004. godine.

Člankom 3. Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata (Sl. novine FBiH“ broj: 41/13) je propisano da korisnici prava na mirovinu prema Zakonu o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu mirovinu ostvarenu pod povoljnijim uvjetima („Sl. novine FBiH“ br. 42/11 i 37/12) zadržavaju pravo na mirovinu i nastavlja im se isplata mirovine do isteka roka iz članka 11. ovog zakona. Korisnicima mirovine iz stavka 1. ovog članka ponovno će se preračunati mirovina na način i po postupku utvrđenim ovim Zakonom, pa je prvostupanjski organ donio privremeno rješenje od 19.01.2015. godine kojim je zamijenjeno rješenje od 17.02.2005. godine kojim je tužitelju određen novi iznos prijevremene povoljnije starosne mirovine, a nakon okončanog postupka kontrole u skladu sa Zakonom o kontroli zakonitosti korištenja prava iz boračko invalidsje zaštite, doneseno je i prvostupanjsko trajno rješenje.

Jedinstvena osnovica za izračun visine mirovine korisnika prava iz ovog zakona je zajamčena mirovina isplaćena u prosincu 2011. godine (čl.5 Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata).

Mirovina se određuje množenjem iznosa utvrđene osnovice s pripadajućim koeficijentom za pripadnika vojske po osnovi osobnog odnosno formacijskog čina (ako je poslove formacijskog čina obavljao 12 mjeseci), a što je za njega povoljnije u trenutku prvog ostvarivanja prava na mirovinu, što proizlazi iz odredbe čl. 6 st. 1. i 2 Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata., dok se ista mirovina umanjuje za svaku punu godinu nedostajućeg mirovinskog staža do punog mirovinskog staža za 2%, a najviše do 30%, što proizlazi izu odredbe čl. 6. st. 7 Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata.

Pripadajući koeficijent za pripadnike vojske po osnovi osobnog odnosno formacijskog čina „Poručnik Vojske FBiH“ je 1,50 (čl. 6 st. 1 i 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata).

Prvostupanjskim rješenjem od 28.01.2019. godine tužitelju je određen novi iznos prijevremene povoljnije starosne mirovine u iznosu od 435,0150 KM počevši od 01.08.2013. godine. Mirovina mu je utvrđena tako da je jedinstvena osnovica u visini zajamčene mirovine isplaćena u prosincu 2011. godine od 414,30 KM pomnožena s koeficijentom 1,50 za čin „Poručnik“ tako da je ista iznosila 621,45 KM. Prema mirovinskom stažu od 23 godine, 09 mjeseci i 29 dana, navedeni iznos mirovine je umanjen za 30% nedostajućeg staža do punog staža od 40 godina te je tužitelju mirovina određena u visini od 442,4102 KM mjesečno.

Neosnovano tužitelj smatra da mu je pripadajući koeficijent trebalo utvrditi u odnosu na formacijski čin „kapetan“ obzirom da je poslove tog formacijskog čina obavljao u periodu od 03.05.1994. godine pa do 16.08.1995. godine, ali ne i u trenutku prvog ostvarivanja prava na mirovinu kako to zahtjeva odredba čl. 6. st. 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata.

Iz odredbe čl. 6. Zakona o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja i članova njihovih obitelji jasno proizlazi da se vojnom osiguraniku mirovina određuje množenjem jedinstvene osnovice iz člana 5. Zakona pripadajućim koeficijentom za formacijski čin koji je vojni osiguranik obavljao najmanje 12 mjeseci *prije prestanka vojne službe, odnosno koji je obavljao u momentu prestanka vojne službe*. Iz odredbi člana 6. stav 1. spomenutog Zakona, po ocjeni suda, može se pouzdano zaključiti jezičnim i logičkim tumačenjem, da se traži obavljanje poslova formacijskog čina u toku trajanja vojne službe.

Dakle, imajući u vidu činjenicu da je tužitelju rješenjem Federalnog ministra odbrane broj 04-34-4-25184/04 od 30.11.2004. godine, prestala vojna služba sa danom 30.11.2004. godine, to je i obračun visine mirovine po ocjeni ovoga suda pravilno obračunat za osobni čin Poručnika, odnosno prema koeficijentu za navedeni čin. Podatak o činu „Kapetana“ iz Uvjerenja Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Odsjek za pitanja evidencija iz oblasti vojne obveze Mostar, Grupa za pitanja evidencija iz oblasti vojne obveze Mostar od 24.12.2014. godine, na koji se tužitelj pozivao, ne može biti od uticaja na drugačije zaključivanje jer je tužitelj prema tom Uvjerenju imao čin pukovnika u periodu od 03.05.1994. godine pa do 16.08.1995. godine, dakle, puno prije nego što mu je prestala služba u vojsci Federacije Bosne i Hercegovine, pa stoga ovaj sud cijeni neosnovanim navode tužitelja iz tužbe da mu se prilikom preračuna mirovine trebao primijeniti koeficijent za čin Kapetana.

Prema naprijed iznesenim razlozima, ovaj sud nalazi da je tuženik postupio po zakonu kad je osporenim rješenjem odbio kao neutemeljenu tužiteljevu žalbu izjavljenu protiv rješenja prvostupanijskog tijela.

Imajući u vidu izloženo sud smatra da je rješenje tuženog pravilno i zakonito te da u konkretnoj upravnoj stvari nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja, pa je primjenom odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci i tužbu tužitelja odbio kao neosnovanu.

Zapisničar

Marija Mišura

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

S u d a c

Darko Zovko